

Polska w opublikowanej dziś kolejnej edycji rankingu „Globalnego raportu konkurencyjności 2014-2015” (GKR) nieznacznie spadła z 42 na 43 miejsce (na 144 analizowane kraje). Tak jak w poprzednich latach na niską pozycję Polski silny wpływ ma niska jakość instytucji publicznych: często zmieniające się przepisy, niesprawne sądy, skomplikowane prawo podatkowe. Bez głębokiej reformy szeroko rozumianego sektora publicznego Polsce coraz trudniej będzie konkurować na globalnym rynku.

• Opis przypadku

Osiągnięcie przez Polskę poziomu życia Europy Zachodniej wymaga dalszych reform gospodarczych. Pomimo sukcesów ostatnich 25 lat, gdy Polska była najszybciej rozwijającym się krajem postsocjalistycznym regionu, wciąż istnieje znaczna różnica w poziomie jej rozwoju i krajów Europy Zachodniej. W 2013 roku byliśmy szóstym najbiedniejszym krajem Unii Europejskiej. Dalsze podnoszenie poziomu życia w Polsce wymaga kontynuacji reform.

GKR wskazuje relatywną słabość szeroko rozumianego polskiego sektora publicznego. Raporty tego typu są pomocne we wskazaniu silnych i słabych stron poszczególnych państw, tym samym wskazując obszary wymagające zmian. W przypadku Polski zwraca się uwagę na słabość szeroko rozumianego sektora publicznego (jakość prawa, sądów, biurokracji, polityki). Wyniki te nie są zaskoczeniem – na konieczność reform w tym zakresie wielokrotnie wskazywało Forum Obywatelskiego Rozwoju. Kwestie te są też podnoszone w raporcie zespołu prof. Hausnera, raporcie TEP, analizach PEKAO czy zaleceniach organizacji międzynarodowych (OECD, Komisja Europejska). Niestety znajomość problemu nie przekłada się na zdecydowane działania rządzących zmierzające do poprawy jakości sektora publicznego.

• Ocena eksperta FOR

Pozycja w globalnym rankingu (GKR) poszczególnych państw wynika z analizy ich mocnych i słabych stron mierzonych przez ponad 100 różnych wskaźników. W przypadku 19 wskaźników Polska plasuje się wśród 30 najbardziej konkurencyjnych gospodarek w danym aspekcie. Niestety równocześnie w przypadku 15 wskaźników jesteśmy w drugiej setce, wśród najmniej konkurencyjnych krajów na świecie.

Wśród mocnych stron Polski wymieniany jest m.in. relatywnie duży rynek wewnętrzny, wykształceni pracownicy, niskie cła, niska inflacja, brak dominacji kilku oligopoli czy brak malarii. Ich znaczna część wynika wprost z naszego położenia geograficznego (brak malarii) i członkostwa w UE (dostęp do wspólnego rynku i niskie cła poza Unią). Przedsiębiorcy też relatywnie dobrze oceniają polskie szkolnictwo, a przynajmniej lepiej niż znaczna część pracodawców w innych krajach.

Części składowe Raportu Konkurencyjności; 15 wskaźników w których Polska wypada najlepiej oraz 15 wskaźników, w których Polska wypada najgorzej (na 144 analizowane kraje)

Wskaźnik	pozycja	Wskaźnik	pozycja
HIV prevalence, % adult pop.	1	Cooperation in labor-employer relations, 1-7	100
Trade tariffs, % duty	5	Government budget balance, % GDP	100
Legal rights index, 0–10 (best)	11	Public trust in politicians, 1-7	101
Extent of market dominance, 1-7	19	Firm-level technology absorption, 1-7	101
Inflation, annual % change	19	Nature of competitive advantage, 1-7	102
Domestic market size index, 1-7	20	Effect of taxation on incentives to invest, 1-7	102
Domestic market size, 1-7 (best)	20	Control of international distribution, 1-7	109
GDP (PPP\$ billions)	21	Efficiency of legal framework in challenging regs., 1-7	110
Foreign market size index, 1-7	22	Transparency of government policymaking, 1-7	110
No. procedures to start a business	22	No. days to start a business	111
Quantity of education, 1-7 (best)	22	Hiring and firing practices, 1-7	112
Foreign market size, 1-7 (best)	22	Ease of compliance with government regulation, 1-7	117
Business impact of malaria, 1-7	23	Country capacity to retain talent, 1-7	117
Tertiary education enrollment, gross %	23	Efficiency of legal framework in settling disputes, 1-7	118
Mobile phone subscriptions/100 pop.	23	Country capacity to attract talent, 1-7	124

Wśród 15 wskaźników, w których Polska wypada najgorzej, znaczna część dotyczy sektora publicznego – utrzymujący się deficyt finansów publicznych, brak zaufania do polityków oraz nieprzewidywalność procesu tworzenia prawa, podatki zniechęcające do inwestycji, trudności z odwołaniem się od decyzji urzędników, trudności ze stosowaniem się do skomplikowanych przepisów. Słabości te są powszechnie znane. FOR wielokrotnie zgłaszał propozycje reform mogących to zmienić (m.in. lista działań zmniejszających deficyt, propozycje uproszczenia systemu podatkowego, propozycje zmian w systemie sądowniczym)*.

Prezentując swój raport prof. Hausner mówił o „dramatycznym napięciu między dynamizmem i nowoczesnością sektora prywatnego oraz skostnieniem i zacofaniem sektora publicznego”. GKR potwierdza tę diagnozę, jeszcze raz wskazując na konieczność promowania reform w sektorze publicznym.

*więcej na: <http://www.for.org.pl/pl/publikacje>

Bibliografia

- M. Bukowski, A. Halesiak, R. Petru (2014), *25+ od podwykonawcy do kreatora, czyli jak zapewnić Polsce kolejne 25 lat sukcesu*, <http://tep.org.pl/publikacja-25-od-podwykonawcy-do-kreatora-czyli-jak-zapewnic-polsce-kolejne-25-lat-sukcesu/>
- J. Hausner (red.), (2013), *Konkurencyjna Polska, jak awansować w światowej lidze gospodarczej?*, http://www.kig.pl/files/Aktualnosci/Raport_Konkurencyjna_Polska_Jak_awansowac_w_swiatowej_lidze_gospodarczej.pdf

Kontakt do eksperta

Aleksander Łaszek

e-mail: aleksander.laszek@for.org.pl

tel.: +48 695 286 386

Forum Obywatelskiego Rozwoju

Al. J. Ch. Szucha 2/4 lok. 20, 00-582 Warszawa

tel. +48 22 628 85 11, e-mail: info@for.org.pl

www.for.org.pl

Dołącz do nas na: [Facebook.com/fundacjaFOR](https://www.facebook.com/fundacjaFOR)